MIELEKEO YA UJIFUNZAJI: UCHAMBUZI WA KIMATAIFA WA MADA

Ripoti ya Kitaalamu, Februari 2023

UTANGULIZI

Matokeo ya utafiti uliofanywa katika miongo kadhaa iliyopita yamedhihirisha umuhimu wa watoto kulelewa au kukulia katika familia zilizo salama na zenye upendo kuliko kukulia katika taasisi. Ili watoto wanawiri maishani, hawahitaji tu afya ya kimsingi, wala lishe na usafi pekee bali wanahitaji pia malezi[1] maalum kutoka kwa mtu mzima anayeaminika - malezi ambayo taasisi, kwa namna zilivyo, haziwezi kuwapa.[2,3,4]

Licha ya hayo, inakadiriwa kuwa watoto milioni 5.4 duniani kote wanaishi katika taasisi hizi,[5] ambazo haziwezi kutosheleza mahitaji yao mbali na kuwa huwa zinapuuza haki zao.[6] Hii inajumuisha idadi kubwa ya taasisi za kielimu ambazo, ingawa zimeundwa mahsusi kutoa elimu, zinaweza kuiga kanuni na desturi za kitaasisi ambazo ushahidi umethibitisha kuwa zinaweza kuwadhuru watoto hao.

Haki ya kila mtoto kuishi na familia yake imejikita katika mikataba kadhaa, kama vile katika Mkataba wa Umoja wa Mataifa kuhusu Haki za Watoto (CRC),[7] na Mkataba wa Umoja wa Mataifa kuhusu Haki za Walemavu (CRPD).[8] Haki hii pia imefafanuliwa katika nyaraka na miongozo muhimu, ukiwemo Mwongozo wa Malezi Mbadala ya Watoto, ambao unatoa wito kwa Mataifa kuchukua hatua ili kuzuia kutenganishwa kwa watoto na familia zao kadri inavyowezekana.[9] Mkataba kuhusu Haki za Watoto, uliopitishwa na Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa mwaka wa 2019, unayataka Mataifa kuchukua hatua za kuzuia utenganishaji usio wa lazima wa watoto na wazazi wao.[10]

Aidha, kila mtoto ana haki ya kupata elimu: elimu ina wajibu muhimu katika ukuaji wa mtoto na katika muktadha mpana, hukuza demokrasia, amani, maendeleo na ustawi wa kiuchumi. [11] Umuhimu wake umeainishwa katika CRC, [12] na pia katika Agano la Kimataifa kuhusu Haki za Kiuchumi, Kijamii na Kitamaduni (ICESCR), [13] na katika Azimio la Kimataifa la Haki za Binadamu (UDHR).[14] Haki ya kupata elimu, kama tu zilivyo haki nyingine zote za watoto, inawahusu watoto wote kwa usawa bila ubaguzi. CRPD inatilia mkazo hasa haki ya watoto walemavu kupata elimu sawa na watoto wengine, na kutoa wito kwa mifumo ya elimu "kuhakikisha kuna elimu-jumuishi, bora na yenye usawa kwa wote na kukuza fursa za elimu maishani mwa watu wote.[15]

Watoto wana haki ya kukulia kwenye familia na kupata elimu bora inayokidhi mahitaji yao. Hata hivyo, matokeo ya Mpango wa Lumos yamebaini kwamba haki za watoto kupata malezi ya familia na elimu wakati mwingine zinaonekana kuzua ukinzani au hata kutojalizana. Kadhalika, tumeshuhudia pia kuwa suluhu za kibunifu, kiutendaji na za kisera zinaweza kuwawezesha watoto wote kufurahia kikamilifu haki zote mbili, ambazo ni muhimu kwa ukuaji bora.

MUHTASARI WA RIPOTI HII YA KITAALAMU

Ripoti hii ndiyo ya kwanza kuchapishwa kutokana na Tathmini/Uchambuzi wa Kimataifa wa Mada wa Lumos kuhusu Elimu. Inaangazia matokeo muhimu, uchanganuzi, hitimisho na mapendekezo muhimu yanayotokana na utafiti huu, ambayo yataweka msingi wa majadiliano zaidi yatakayohusisha wataalamu katika nyanja husika. Ujumbe uliomo katika ripoti hii utathibitishwa kupitia mfululizo wa majadiliano na wadau wakuu. Kwa hivyo, Lumos inakaribisha maoni na tafakari zote kuhusu matini/ujumbe huu. Kufuatia harakati hii ya uthibitishaji, ripoti kamili itachapishwa katikati ya mwaka wa 2023.

Tafadhali wasiliana na lucy.halton@wearelumos.org ili kutoa maoni yoyote kuhusu Ripoti hii.

MBINU YA UTAFITI

Utafiti huu ulifanyika mwaka wa 2021 na 2022. Unajumuisha:

- Uchambuzi wa kitaalamu wa matini uliofanywa na Chuo Kikuu cha University College London.
- Wito wa kutoa ushahidi katika lugha nyingi (Kiingereza, Kifaransa na Kihispania).
- Majadiliano ya vikundi vya washiriki 27 kutoka nchi mbalimbali, wanaofanya kazi katika taasisi za elimu na vituo vya malezi.
- Vielelezo vinne vilibuniwa kwa kutumia data iliyokusanywa kwa mbinu zinazozingatia ubora zikijumuisha uchanganuzi wa nyaraka na mahojiano na wataalamu kwa lengo la kukusanya mitazamo kutoka nchini Colombia, Moldova, Indonesia na Umoja wa Ulaya (EU).
- Uchanganuzi wa pili wa data ya kijadi ulifanyika katika nchi tano za kusini, kati na mashariki mwa Ulaya: Jamhuri ya Czech, Moldova, Bulgaria, Ugiriki na Urusi (unaorejelewa katika ripoti hii kama 'data ya Mpango wa utafiti wa Lumos'). Nchi hizi zote ama zilikuwa katika hatua za awali zaidi au mwanzoni mwa mageuzi ya malezi, katika kipindi ambacho utafiti huu ulikuwa unafanyika kwa mara ya kwanza, kati ya mwaka wa 2012 hadi 2017.

FASIRI YA 'MFUMO WA MALEZI YA KUISHI SHULENI/VITUO VYA

Je, ni nini maana ya "mfumo wa malezi ya kuishi shuleni"?
Kwa minajili ya utafiti huu, tumefafanua maana ya mfumo wa malezi ya kuishi shuleni kuwa unaojumuisha: vituo vya malezi vya mabweni, vituo vya elimu vya mabweni na vya kutwa. Kwa mantiki hiyo, tumeangazia pia uhusiano na mfanano wa huduma kati ya taasisi hizi, na muktadha mpana unaohusu mfumo huo wa malezi. Muktadha huo mpana unajumuisha hali za kisiasa, kiuchumi, kijamii na kitamaduni, za kihistoria/kijadi na za kisasa. Hali hizi za kimuktadha huchangia watoto kupelekwa katika vituo hivyo, na fursa za masomo ambazo wanaweza au hawawezi kupata wakiwa katika vituo hivyo.

Kwa madhumuni ya utafiti huu, tumetofautisha aina mbili za huduma za malezi yasiyokuwa ya nyumbani/makazi: vituo vya mabweni na vituo vya elimu vya mabweni. Hata ingawa vinahusiana kwa karibu, mara nyingi vikifanana kwa kiasi kikubwa, kuna tofauti baina yavyo. Katika ripoti hii vimefasiriwa hivi:

Vituo vya malezi vya mabweni kwa kawaida huwa sehemu ya mfumo wa mahitaji ya watoto na kimsingi huanzishwa kwa mafaa ya watoto waliobainishwa kuwa wanahitaji malezi yasiyo ya nyumbani. Aina fulani ya elimu pia inaweza kutolewa katika vituo hivi. Vinginevyo, watoto wanaoishi katika vituo hivi wanaweza kwenda shule za karibu au vituo vingine vilivyo karibu.

Vituo vya elimu vya mabweni huanzishwa mahsusi ili kutoa elimu, ingawa vinaweza kutoa huduma nyingine pia.

VITUO VYA ELIMU VYA MABWENI

Vituo vya elimu vya mabweni, vikiwemo shule za mabweni, kwa kawaida havichukuliwi kuwa taasisi za 'kiasili'. Mara kwa mara huwa chini ya Wizara ya Elimu badala ya sekta ya Huduma ya Kulinda Jamii au ya Kulinda Watoto. Hata hivyo, vituo hivi vinaweza kuwa na sifa na changamoto za kitaasisi zinazofanana na vituo vya malezi vya mabweni kama vile makao ya mayatima au makao ya watoto. Mfano wa changamoto hizo ni kama vile kuwatenganisha watoto na familia au jamii zao. Matokeo ya awali ya Haki ya Kila Mtoto kuwa katika Familia yamebaini kwamba watoto katika vituo vya elimu vya mabweni (taasisi za elimu za kuishi shuleni) wanaweza kukumbana na changamoto sawa na wale walio katika vituo vya huduma za malezi.16 Hii inashadidia umuhimu wa kuelewa fasili ya 'taasisi' unapozingatia watoto waliotenganishwa na familia zao kwa kuishi katika taasisi yoyote kati ya hizi.[17]

Tofauti za kisekta na miktadha mbalimbali katika kutoa fasili/ufafanuzi kuhusu taasisi, zina maana kwamba ni vigumu kujua ni taasisi ngapi za elimu za mabweni zipo duniani kote. Kwa mfano, kuzitaja taasisi za huduma za malezi kuwa sawa na 'shule za mabweni' kunaweza kuvuruga takwimu za kitaifa kuhusu idadi ya taasisi zilizopo.[18,19] Hii inasisitiza umuhimu wa kuwepo kwa fasili bayana na kubalifu kwa wote, na umuhimu wa kuhakikisha kuwa harakati za mageuzi ya malezi zinatumia fasili pana zaidi iwezekanavyo kurejelea istilahi 'taasisi'. Kwa njia hii, aina zote za taasisi - zikiwemo taasisi za elimu za mabweni - zinaweza kusaidiwa katika harakati ya mageuzi, badala ya mageuzi hayo kujikita tu katika vituo ambavyo, katika hali ya kawaida, ndivyo hurejelewa kama taasisi (kwa mfano, makao ya mayatima).

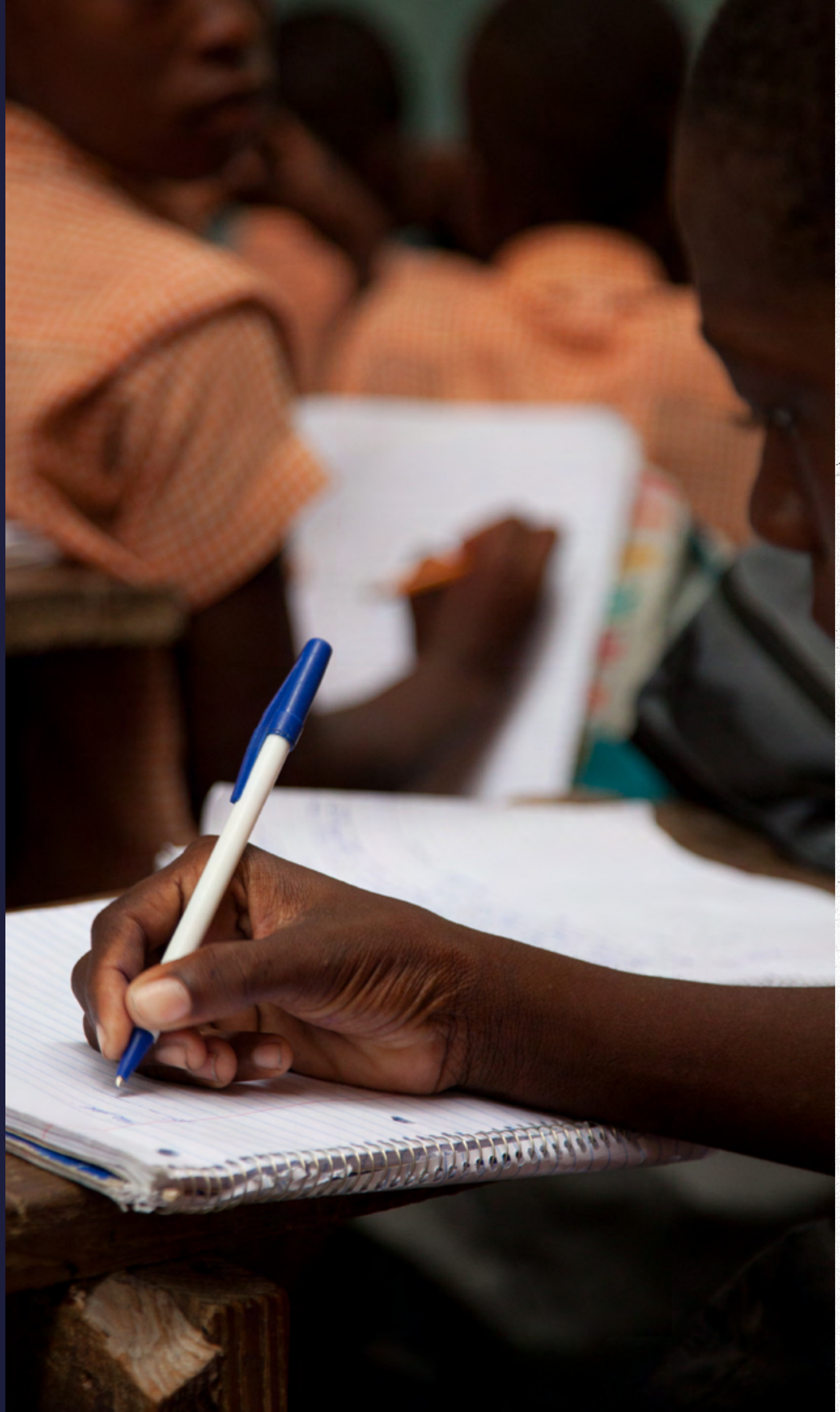

MSIMAMO WA LUMOS KUHUSU ELIMU YA TAASISI ZA MAKAZI/MABWENI

Lumos hujitahidi kuhakikisha kuwa watoto wote wanalelewa katika familia na wako salama dhidi ya madhara yanayojitokeza katika taasisi zinazotoa makazi ya aina yoyote ile. Taasisi inayotoa makazi ni kituo chochote cha makazi ambacho kina sifa ya kitaasisi; kwa mfano huwatenganisha watoto na familia au jamii zao, au huwa na taratibu ngumu zinazopuuza mahitaji anayotaka mtu binafsi.

Ushahidi uliojumuishwa kwenye Uchambuzi huu wa Mada unakumbatia mtazamo wa kimataifa wa elimu ya kutoa makazi/taasisi za mabweni lakini haujadili hasa madhara ya elimu maarufu ya kutoa makazi kwa ukuaji wa watoto, suala ambalo lina ushahidi haba. Hii ni kwa sababu ushahidi kama huo haukujumuishwa katika uchambuzi wa matini, na mada hiyo haikujitokeza (angalau kama mada kuu) wakati wa mahojiano na majadiliano ya vikundi, wala kwenye mpango wa utafiti wa Lumos. Hata hivyo, ikumbukwe kwamba istilahi 'maradhi ya shule ya bweni' imetumika kutaja mseto wa dalili na sifa/ tabia zinazoonekana katika baadhi ya watu wazima waliosomea katika shule za mabweni tangu wakiwa na umri mdogo (utafiti huu ulilenga wanafunzi wa zamani wa shule maarufu za bweni nchini Uingereza).[20] Dalili hizi zinajumuisha matatizo ya kimapenzi na mahusiano, na matatizo ya kisaikolojia na kihisia ambayo huwaandama wanafunzi hadi ukubwani.[21]

Katika mifano mingi, harakati za ukoloni ndizo zilizoibua mtindo huu wa elimu ya makazi/mabweni ulioletwa na kutumika kutoa elimu kwa watu waliodhulumiwa, na kulazimishiwa maadili na desturi za kikoloni. Shule za bweni zilizotokana na mtindo huo zilikuwa muhimu kwa harakati za 'ustaarabishaji', ambazo zimekuwa na athari mbaya kwa jamii asilia na jamii au mataifa ya mwanzo.[22] Kwa mfano, katika Amerika ya Kusini, watoto wa kiasili katika shule za mabweni nchini Brazil, Colombia, Paraguay, Venezuela na Peru walizuiwa kuzungumza lugha zao za mama au kudhihirisha utamaduni wao kwa namna fulani, kama vile kuvaa mavazi ya kitamaduni, katika mpango wa kujaribu kuwalazimisha kufuata kanuni na maadili ya kikoloni.[23,24]Canada na Australia ni mifano ya nchi ambazo shule za malazi sasa zinatajwa kuwa aina fulani ya 'mauaji ya kimbari ya utamaduni.[25,26] Sifa ya vurugu za kikoloni katika shule nyingi za malazi lazima ziwekwe wazi ili kuelewa masuala haya. Leo hii, katika muktadha fulani, shule za malazi/mabweni zinaendelea kusababisha madhara na kukiuka haki za watoto.

Uchambuzi huu wa Mada unatambua sifa hii ya kikoloni huku ukichunguza masuala mapana kuhusu elimu ya kuishi shuleni, ili kuelewa taswira kamili ya kimataifa.

MATOKEO MUHIMU

VICHOCHEO VYA KUSAJILIWA KATIKA TAASISI ZA KUISHI KATIKA VITUO VYA MALEZI VYA MABWENI NA TAASISI ZA ELIMU ZA MALAZI/MABWENI

1 Ukosefu wa huduma za malezi yasiyohitaji makazi/mabweni, au hamu ya kunufaika kwa fursa zinazotokana na kuishi katika taasisi za malezi yenye makazi

Ingawa huenda haja ya kupata elimu ilitambuliwa kama sababu kuu ya kusajiliwa katika taasisi za elimu za mabweni, katika uchambuzi wa matini hii na mpango wa utafiti wa Lumos, sababu hii pia ilitumika, ingawa nadra, kwa vituo vya huduma za malezi zilizo na makazi/malazi. Kielelezo cha nchi ya Colombia pia kilibaini kuwa elimu ya malazi inaweza kuwa njia pekee ya watoto wengi wa vijijini kwenda shule, hasa pale ambapo shule iliyo karibu iko mbali sana hadi isiwezekane mwanafunzi kusafiri kila siku akienda na kurudi.

Shule za malazi wakati mwingine zilionekana kuwezesha - au zilitazamwa kama zinazotoa - fursa nzuri za masomo kuliko shule za kutwa. Washiriki wa vikundi vya majadiliano waliangazia dhana inayoshikiliwa na wengi kwamba watoto wanakuwa na maisha bora ya baadaye kwa kupokea elimu katika shule za malazi.

"NCHINI KENYA KWA MFANO, UTAKUTA WATU WANAWEKA ELIMU MBELE. NA NDIYO SABABU WATAAMINI KUWA NI VIZURI KUMPELEKA MTOTO KATIKA SHULE YA BWENI AU MAKAO YA WATOTO."

2 Umaskini

Uchambuzi wa matini uligundua umaskini kuwa sababu nyingine kuu. Mpango wa Utafiti wa Lumos uligundua kuwa umaskini na changamoto zinazohusishwa nao, kama vile makazi duni, uliongeza uwezekano wa watoto kupelekwa katika makao ya watoto au taasisi za elimu za malazi zinazosimamiwa na serikali. Katika baadhi ya matukio, wazazi waliomba kwamba watoto wao wapelekwe kwenye makao ya watoto kwa sababu hawakuwa na uwezo wa kuwatunza.[27]

Dhana kwamba elimu ni chombo cha maendeleo na mabadiliko ya kijamii imekita mizizi katika jamii nyingi. Kama mshiriki mmoja wa kikundi cha majadiliano alivyobainisha;

"NI CHOMBO KINACHOHUSISHWA NA DHANA YA UMASKINI, KWAMBA ELIMU NDIYO NJIA YA KUJIONDOA KATIKA UMASKINI HUO."

Uchambuzi wa matini ulionyesha uhusiano mkubwa kati ya upatikanaji wa elimu na umaskini katika nchi zenye kipato cha kadri au cha chini, hasa katika maeneo maskini zaidi. Taasisi za elimu za malazi zilitoa, au zilionekana kutoa malezi na fursa nzuri za masomo kuliko taasisi nyinginezo. Zilikidhi baadhi ya mahitaji ya msingi ya mtoto, kwa mfano kumpa chakula, makazi, mavazi, upatikanaji wa huduma za afya, na vitabu vya shule; mahitaji ambayo familia hazingeweza kumudu.[28]

Hata hivyo, kupelekwa kwenye taasisi za makazi kunaweza pia kuhusishwa na ukosefu wa usawa katika nchi zenye kipato cha kadri,[29] na katika nchi zenye mapato ya juu, ambapo huduma za malezi au taasisi za elimu za malazi zinatoa, au zinachukuliwa kutoa, fursa nzuri zaidi za masomo na fursa za maisha bora kwa watoto kutoka katika jamii zisizojiweza au zilizotengwa.[30]

3 Ukosefu wa kufikia huduma-jumuishi kwa watoto walio na mahitaji maalum ya kielimu au walio na ulemavu

Watoto wako katika hatari kubwa ya kupelekwa kwenye makao ya watoto na shule za malazi iwapo upatikanaji wa elimu-jumuishi katika jamii na huduma nyingine ni nadra. Mpango wa Utafiti wa Lumos ulionyesha kwamba hii ilitokea hasa kwa watoto walio na mahitaji maalum ya kielimu au walio na ulemavu (SEND). Katika visa vingine watoto wa SEND hawakuwa na njia nyingine ila kusoma wakiwa wanaishi shuleni. Hata hivyo, kulikuwa na sababu za kijamii za kusajiliwa katika taasisi ambazo zilikuwa zikikidhi mahitaji mbalimbali zaidi ya elimu kwa watoto. Mahitaji hayo yalijumuisha malezi ya jumla, kuepushia mzigo familia ambazo tayari zilikuwa zinakabiliwa na ugumu wa kifedha au uthabiti wa kifamilia.

4 Kubaguliwa kwa jamii zilizotengwa na zisizojiweza

Katika hali nyingine, viongozi wa serikali huruhusu au kutetea baadhi ya makundi ya watoto kusajiliwa katika makao ya watoto kwa njia ambayo huathiri zaidi wale wanaotoka katika jamii zilizotengwa au zisizojiweza. Hii inajumuisha watoto wanaorandaranda mitaani na wale wanaotoka katika jamii au makabila ya kiasili, ambao upataji elimu unaweza kutumika kama sababu ya kushurutushwa kupelekwa katika taasisi hizo. Mshiriki wa kikundi cha majadiliano alibaini kuwa,

"MAAFISA WA POLISI, MAJAJI NA VYOMBO VINGINE MBALIMBALI VYA SERIKALI VINAPOKUTANA NA WATOTO WA KURANDARANDA, HULAZIMISHA KUONDOLEWA KWAO MITAANI NA KUPELEKWA KATIKA TAASISI HIZO, MARA NYINGI WAKITUMIA HAKI YA KUPATA ELIMU KAMA SABABU YA KUFANYA HIVYO."

Mpango wa Utafiti wa Lumos uligundua kuwa ubaguzi huu wa kitaratibu ulisababisha kutenganishwa kusiko kwa lazima kwa watoto wa Kirumi na familia zao, katika mazingira yenye huduma na usaidizi duni.[31] Umaskini na makazi duni zilikuwa sababu za kupeleka watoto wa Kirumi katika taasisi hizo. Katika nyingi ya sampuli za utafiti, watoto walikuwa wengi kupita kiasi kwenye taasisi nyingi.[32]

5 Sababu nyingine zilijumuisha unyanyasaji, kutelekezwa, masuala ya kitabia na/au ukiukaji wa sheria

Sababu nyingine za kuwapeleka katika makao ya watoto na shule za malazi ni pamoja na:

- Unyanyasaji na kutelekezwa. Mpango wa Utafiti wa Lumos uligundua kuwa unyanyasaji na utelekezaji ulisababisha watoto kupelekwa katika aina zote mbili za makazi, lakini hazikuwa hasa ndizo sababu kuu.
- Kufiwa na mlezi kulitambuliwa, katika uchambuzi wa matini, kama sababu ya kusajili watoto katika huduma za makazi kwa jumla. Kulitajwa kama sababu ya kuingizwa kwenye shule za malazi katika uchambuzi mmoja pekee wa kitaalamu wa matini.
- Masuala ya kitabia, wakati mwingine yalisababisha ukiukaji wa sheria.[33,34]
- Majanga,[35] au maradhi, katika familia.[37]
- Mazingira yenye ghasia zaidi, na ukosefu wa uthabiti katika jamii uliohusishwa na umaskini.[38]
- Hali ya mzazi aliyesomea au kukulia katika makao hayo, iliibua 'mazoea ya kujirudia kwa tatizo hilo'[39]
- Upatikanaji wa elimu ya kidini, kama vile madrasa.[40]

ATHARI YA TAASISI ZA MAKAZI KWA ELIMU NA MAISHA YA MTOTO

UTAFITI HUU ULIFICHUA KUWA ATHARI ZA MALEZI YA KUISHI MBALI NA NYUMBANI, NA SHULE ZA MAKAZI KWA MATOKEO YA WATOTO ZILIKUWA CHANGAMANO. KWAMBA TAASISI HIZO ZINAWEZA KUCHANGIA KUONGEZEKA AU KUPUNGUA KWA ATHARI HIZO KWENYE HALI ASILIA YA MTOTO.

1. Kuhudhuria masomo shuleni & upatikanaji wa elimu

Taasisi za kielimu za makazi shuleni na vituo vya makazi ya watoto vilidhihirika kuzidisha upatikanaji wa elimu na nafasi za masomo ambazo zinaweza kufaidi watoto na familia zao.[41] Hata hivyo, hali haikuwa hivyo nyakati zote. Kwa mfano, mpango wa utafiti wa Lumos uligundua kuwa baadhi ya watoto katika makazi ya watoto - yanayotoa elimu humo ndani na yale yasiyotoa - walikosa elimu kabisa. Watoto walemavu au wale ambao tabia zao ni tata ndio walio katika hatari kubwa ya kuathirika; katika taasisi moja iliyotoa elimu, 46% ya watoto hawakuwa wakipata elimu.

2. Maendeleo ya kielimu na uhusiano shuleni

Utafiti huu ulionyesha mseto wa matokeo chanya/mazuri [42] na hasi/mabaya[43] kuhusu maendeleo ya kielimu na uhusiano shuleni, kwa watoto wanaoishi katika makao ya watoto na taasisi za kielimu za malazi. Wakati mwingine, matokeo chanya na hasi yalijiri kwa pamoja.

Baadhi ya tafiti ziligundua uwepo wa matokeo bora ya kiakademia kwa baadhi ya watu, wakiwemo watoto wanaoishi katika umaskini mkubwa au kutoka katika makundi ya watu wasiojiweza au waliotengwa tangu jadi.[44] Hata hivyo, matokeo pungufu ya kiakademia yaliyozoeleka pamoja na changamoto za ugumu wa kuzoea hali au maisha mapya, yalishuhudiwa katika aina zote mbili za makazi ya watoto.[45,46,47,48] Katika makao ya watoto, mazoea ya kutumia mbinu moja ya matibabu kwa walemavu, ambayo huzingatia ulemevu wa mtoto na ukosefu wake wa uwezo, iligunduliwa kudhoofisha uwezo wa kujifunza wa watoto.[49]

3. Matokeo ya afya na ustawi

Tafiti za uchambuzi wa matini zilizochunguza matokeo ya afya na ustawi kwa watoto walio katika taasisi za kielimu za malazi zilibaini matokeo chanya [50] na hasi[51] yanayohusiana na afya ya kimwili na ustawi wa kiakili, kijamii na kihisia kwa watoto.

Zilibaini kuwa uhusiano wa kifamilia uliovurugika pamoja na kuhamishwa kwa mtoto kutoka nyumbani kwao, unaweza kuwa na athari mbaya ijapo katika suala la ujitambulishaji wa mtoto, ukuaji wake wa kihisia na afya ya akili ya mtoto huyo.[52]

4. Usalama wa watoto katika taasisi za kielimu za malazi/makazi[53]

Tafiti tatu pekee katika uchambuzi wa matini ndizo zilijadili matokeo yanayohusiana na usalama, na mtoto kusukumwa katika aina mbalimbali za madhara.[54] Zote tatu zilitaja tu matokeo mabaya ya kiusalama na madhara yanayohusiana nayo, ukiwemo ukandamizaji wa watoto, ongezeko la ajira kwa watoto, unyanyasaji wa kimwili, kingono na matusi na aina nyinginezo za dhuluma.[55]

JINSI SERA NA DESTURI ZINAVYOWEZA KUCHANGIA UPATIKANAJI WA HAKI ZA WATOTO ZA KUPATA ELIMU NA MAISHA YA KIFAMILIA

1. Mwongozo wa kisheria na kiserikali ni muhimu katika kuhakikisha watoto wote wanapata elimu bila kuishi shuleni
Kielelezo cha nchini Moldova (tazama hapa chini, ukurasa wa 10) kinaonyesha umuhimu wa kuwa na miongozo muhimu ya kisheria na kiserikali ili kuhakikisha kwamba watoto wanapata elimu bila kuishi shuleni na huduma nyingine zinazokidhi mahitaji yao.

2. Mbinu ya sekta-mseto ya kushirikisha 'mfumo mzima', inayotumiwa katika ngazi zote baina ya serikali na familia, inaweza kusaidia kushughulikia vichocheo vikuu vya kijamii na kielimu vya kusajili watoto katika taasisi za malazi
Kielelezo cha nchini Moldova (tazama hapa chini - uk 10) kinabaini kuwa kila mara elimu ya malazi ilitajwa na serikali kama mwelekeo muhimu wa ajenda pana ya mageuzi katika malezi, ikishirikishwa na wizara ya Elimu na ile ya Huduma na Afya ya Jamii. Nchi hii inaonyesha kuwa mbinu ya ushirikiano wa sekta-mseto katika mageuzi haya ya malezi inaweza kuhakikisha kuwa taasisi zilizo chini ya sekta hizo mbalimbali zinahusishwa katika mageuzi hayo.

Uchambuzi huo wa matini ulibaini kuwa mbinu ya sekta-mseto katika utoaji wa huduma na usaidizi wa familia inaweza kuibua matokeo ya jumla kuhusu vichocheo mbalimbali vya kijamii na kiuchumi ambavyo vinachangia watoto kupelekwa katika makao ya watoto.[56]

3. Madhara kwa ukuaji yanayosababishwa na elimu ya malazi hayawezi kuzuiwa ipasavyo, ama kwa juhudi za kushughulikia vipengele mahsusi vya kitaasisi au kwa kuboresha matokeo ya watoto kwa namna nyinginezo.
Baadhi ya tafiti kwenye uchambuzi wa matini zilibaini suluhu zilizoleta matokeo chanya (mazuri), kama vile sifa nzuri za kielimu,[57] au utoaji bora wa elimu.[58] Hata hivyo, nyingine ziligundua kuwa watoto wengi wanaendelea kukabiliwa na changamoto mbalimbali, kama vile matatizo ya ukuaji wa kihisia na kitabia,[59] au matokeo ya kielimu kudorora,[60] licha ya kuwepo kwa suluhu zilizobuniwa ili kuyaboresha.

COLOMBIA

Sera na taratibu ya elimu ndivyo vichocheo vya watoto kupelekwa katika taasisi hizi. Elimu ya malazi ni sehemu ya mkakati wa serikali wa kuwezesha watoto kupata elimu katika maeneo ya vijijini na mashambani, ambako kwa watoto wengi shule hazipo karibu na nyumbani.[61] Ukosefu wa elimu katika jamii za vijijini wanakotoka watoto ulikuwa sababu kuu ya watoto kujiunga na elimu ya malazi.

Sababu za kijamii za kujisajili katika taasisi, kwa mfano upatikanaji wa chakula au malezi ya watoto wakati wazazi wao wameenda kazini, pia zilikuwa nyingi, hali inayoweza kutoa sababu ya watoto wanaoishi karibu zaidi pia kuenda shule za bweni. Kulikuwa na idadi kubwa kupita kiasi ya wanafunzi kutoka katika makabila madogo madogo, hasa wale wanaotoka katika jamii za kiasili, ambapo kulikuwa na uwezekano mdogo wa wao kuwasiliana mara kwa mara na familia zao na uwezekano mkubwa wa kuhudhuria masomo yaliyokusudiwa kwa watoto wadogo.

Elimu ya malazi inaweza kuwawezesha na kuwazuia watoto kupata haki zao zote kikamilifu. Ingawa watoto wanapata haki yao ya elimu, wananyimwa haki yao ya kukulia kwenye familia. Haki zote mbili zimebainishwa katika sheria za Colombia, na pia katika mikataba na miongozo ya kimataifa. Kutenganishwa kwa watoto na familia zao ili kuhudhuria masomo - mara nyingi wakiwa mbali zaidi, na miundomsingi duni ya mawasiliano – hutatiza sana familia nyingi kutekeleza sehemu muhimu katika maisha ya kila siku ya watoto wao.

Haki ya watoto kuwa salama na kupata ulinzi inahujumiwa na mazingira yaliyo ndani ya shule na ukosefu wa mifumo bora ya usalama, na kwa kutenganishwa kwao na huduma za afya na ulinzi zilizo nje ya taasisi hiyo.

UMOJA WA ULAYA[62] 6

Umoja wa Ulaya umeonyesha jinsi mbinu za ufadhili zinavyoweza kutumika kitaalamu kuvumisha mageuzi ya malezi na elimu-jumuishi. Juhudi hizi zimepata nguvu kutokana na kujumuishwa kwa mageuzi ya malezi na elimu-jumuishi katika sera za Umoja wa Ulaya kuhusu haki za kimsingi za binadamu.

Hata hivyo, ulingano bayana zaidi kati ya mageuzi ya malezi na elimu-jumuishi katika ngazi ya sera au mipango, inaweza kuimarisha mafanikio haya. Kwa kuzingatia ulingano wa kiasilia kati ya mambo haya mawili, mbinu jumuishi zaidi inaweza kuchochea kuibuka kwa athari nyingi kwani mageuzi yanayopatikana katika kila nyanja yanaweza kuchangizana, kuingiliana na kuimarishana.

MOLDOVA

Pakiwepo usaidizi unaofaa, watoto walio na mahitaji maalum na walemavu wanaweza kujifunza katika mazingira rasmi ya elimu. Ukuzaji wa elimu-jumuishi nchini Moldova umeondoa dhana miongoni mwa baadhi ya watu kwamba kuanzishwa kwa taasisi za makazi shuleni kwa watoto wenye ulemavu ni "lazima".

Mbinu ya kimfumo na shirikishi ya sekta mbalimbali inayohusisha mashirika ya umma kutoka katika sekta ya elimu na huduma ya kulinda jamii na wadau wakuu kama vile Mashirika Yasiyo ya Serikali, imeimarisha mafanikio ya Moldova kuleta mageuzi katika mfumo wa malezi ya watoto na kuendeleza elimu-jumuishi katika harakati ya mageuzi ya malezi. Mbinu hii inabaini kwamba mageuzi ya malezi na ya elimu yanaenda bega kwa bega, yanaingiliana na - kwa kiwango kikubwa – ni viungo muhimu visivyotenganishwa katika harakati ya jumla ya mageuzi ya malezi ya watoto.

Sheria na sera, kuanzia kwa mkakati mkuu wa kitaifa na mpango-kazi wa mageuzi ya malezi, zinazojumuisha sekta ya elimu, huduma za kulinda jamii, na afya, hadi kwa vipengee mahsusi zaidi vikiwemo miongozo ya dhana na sheria kuhusu elimu-jumuishi, zimepunguza sana idadi ya watoto wanaojipa elimu ya malazi na aina nyinginezo za taratibu za kitaasisi, na kuongeza idadi ya watoto wenye SEND katika shule rasmi zisizo za bweni.

Utekelezaji na ufuatiliaji usiokoma unahitajika huku Moldova ikiendelea kutekeleza mageuzi.

Ushiriki wa wafadhili katika kubuni huduma-jumuishi ni muhimu sana kwani umeongeza thamani katika mchango wa serikali.

INDONESIA

Walezi katika makao ya watoto, walio na mafunzo faafu na wanaoweza kukuza uwezo, wametumwa upya kuhudumu kama wakufunzi wanaoishi na jamii husika, pamoja na wahudumu wa malezi ya kutwa/ nyumbani kwa watoto wenye ulemavu wa wastani na mkubwa.

Mbinu ya sekta-mseto imefaulisha utumaji huu wa walezi kutekeleza majukumu ambayo kwa kawaida huwa chini ya sekta tofauti. Uhamisho wa wafanyakazi kutoka katika huduma ya malezi hadi ya elimu unamaanisha kuwa wafanyakazi hao wanaweza kutumwa mahali wanapohitajika, na pia umefungua nafasi za mafunzo na maendeleo ya kitaaluma.

Kuziwezesha na kuimarisha familia ili zisaidie na kuchangia katika elimu ya watoto wao kumehakikisha kuwa watoto walemavu hawanyimwi elimu.

Ushiriki wa watoto katika elimu inayotolewa katika jamii umesaidia kubadilisha mitazamo katika familia na jamii kuhusu kuelimisha watoto walemavu, na kuondoa vikwazo vya ushirikishaji wa kila mtu.

HITIMISHO NA MIJADALA MUHIMU

Katika sehemu nyingi duniani, familia zinalazimika kuchagua moja kati ya haki za kimsingi za watoto wao: haki ya kupata elimu, na haki ya kukulia katika familia. Haki zote hizo za watoto haziwezi kugawika kwa kuwa zinashabihiana: haki ya kupata elimu na haki ya kukulia katika familia zinafaa kueleweka kuwa zinatoshana kwa umuhimu na zinachangiana, nazo serikali zinafaa kuhakikisha kuwa familia zote katika jamii zinapata huduma bora ili kuziwezesha jamii hizo pamoja na watoto wao kufanya maamuzi huru na sahihi kuhusu elimu. Elimu ya kuishi shuleni inaweza kutoa, au kutazamwa kama inayotoa fursa nzuri zaidi, lakini hii bila shaka ina 'gharama' yake; kutenganisha watoto na familia zao.

Upatikanaji wa elimu-jumuishi na bora zaidi katika jamii ni muhimu katika kufanikisha mageuzi ya malezi. Kimsingi, mageuzi katika sekta ya elimu na huduma za kulinda jamii yanapaswa kufanywa kwa pamoja, kwa kutumia mbinu ya mfumo-mzima pamoja na upangaji na ushirikiano kati ya sekta hizi mbili na nyinginezo.

Udhaifu wa kijamii na kiuchumi huongeza hatari ya utenganishi usio wa lazima wa watoto na familia zao, na huchochea watoto kujiunga na taasisi za elimu ya shule za malazi. Utafiti huu ulibaini kuwa watoto wanakubaliwa kujiunga na taasisi za malezi iwapo wazazi hawana njia au uwezo wa kuwatunza. Hii inatilia mkazo haja ya kushughulikia sababu za kijamii za kujiunga na taasisi hizi kupitia kwa huduma na usaidizi unatolewa katika jamii, unaoweza kuwafikia watoto na familia zote zinazouhitaji.

Kuwa katika elimu ya malazi kunadhuru afya, ustawi na ukuaji wa watoto, sawa tu na kunavyowadhuru katika taasisi za makazi. Ni wazi pia kwamba dhana fulani - kama vile imani kwamba kupokea elimu ya malazi bila shaka kutasababisha matokeo bora ya kielimu- aghalabu hazina msingi. Utafiti huu unaonyesha kuwa ingawa baadhi ya matokeo chanya/mazuri yanaweza kutokea kwa baadhi ya watoto, matokeo haya yanaweza kuandamana na kuvurugwa na athari nyingine hasi.

Kuelewa na kushughulikia kanuni, mitazamo na mazoea ni zana muhimu ya kuleta mabadiliko. Ni muhimu kuelewa na kushughulikia jinsi mambo haya yanavyoweza kuathiri maamuzi ya kuwapeleka watoto katika taasisi za malezi, na wakati mwingine kuakisi ubaguzi kwa makundi yaliyotengwa.

Harakati za mageuzi zinafaa kuhusisha sekta ya huduma ya kutunza jamii na ile ya elimu, pamoja na mipangilio na ushirikiano wa pamoja, ili kuwezesha mbinu jumuishi ya mageuzi elimu na malezi. Hili ni muhimu katika kushughulikia sababu mbalimbali za kujiunga na taasisi hizi katika jamii, na kuhakikisha kuwa juhudi za sekta mbalimbali zinajalizana.

Suluhu za sekta-mseto ni njia nzuri ya kuwezesha uhamishaji mzuri wa rasilimali kutoka taasisi za makazi hadi zisizo za makazi, na baina ya sekta mbalimbali inapohitajika.[63] Hii inajumuisha wafanyakazi (nguvukazi), rasilimali za kifedha na nyenzo. Huduma za makazi mara nyingi ni ghali mno kuzimudu, ikilinganishwa na zile zisizo za makazi, kumaanisha kuwa rasilimali muhimu za kifedha zinaweza kutumika kusaidia idadi kubwa ya watoto katika jamii kuliko katika taasisi za makazi.[64] **Hii ina manufaa ya kuepuka madhara ya kitaasisi huku ikielekeza rasilimali zaidi katika kuzuia utenganishaji usio wa lazima.**

Hata ikiwa suluhu za kitaasisi za makazi zinaweza kuleta matokeo chanya, zinahitaji bajeti, na wataalamu, ambazo vinginevyo zinaweza kufadhili shule za msingi katika jamii na huduma nyinginezo zinazokidhi maslahi muhimu ya watoto na kuwawezesha kupata haki zao.

Wafadhili hutekeleza jukumu muhimu katika kuwezesha mageuzi ya malezi, ambayo yanapaswa kuimarishwa na kuhakikisha kuwa fedha zinatolewa kwa mipango ya mageuzi ya malezi kwa jumla. Athari chanya za wafadhili wanaoelekeza rasilimali zao katika mageuzi ya malezi zinaweza kuimarishwa zaidi kwa kutambua uhusiano kati ya mageuzi ya malezi na ya kielimu, na kuhakikisha kuwa fedha zimetengwa kulingana na kusudi hilo.

Hivi sasa hakuna utafiti mzuri uliofanya kubaini uhusiano kati ya elimu na malezi kwa kiwango cha kimataifa. Tafiti zilizopo zinaonyesha upendeleo wa kijiografia kuelekea kaskazini mwa ulimwengu, kumaanisha kwamba uelewa wetu wa uhusiano kati ya elimu na malezi yasiyo ya nyumbani unasababishwa na istilahi, dhana, lugha na imani zinazoakisi upeo huu mdogo. Taasisi za malezi zimeundwa na kufasiriwa na istilahi za kiutawala na kisheria za mifumo ya ustawi wa kijamii katika nchi mbalimbali. Aidha, mambo mengine yanayoathiri jinsi mahitaji ya kimsingi ya watoto yanavyotimizwa na haki zao kulindwa yanafaa kutafitiwa na kufasiriwa. Kwa hivyo, ushahidi zaidi wa kimataifa unahitajika ili kuelewa kikamilifu mwingiliano kati ya malezi na elimu ya malazi.

Pia kuna ukosefu wa takwimu kuhusu athari linganishi za matokeo ya kielimu (na gharama) kwa mtoto anayepokea elimu-jumuishi kabisa ya kutwa na mtoto anayepokea elimu ya malazi. Vilevile, kuna pengo kubwa la matokeo ya utafiti unaohusu watoto kuhusiana na ushahidi huu, pengo ambalo linapaswa kushughulikiwa.

MAPENDEKEZO MUHIMU YA MASHAURIANO

KWA SERIKALI YA KITAIFA NA ZA MITAA

Serikali zinafaa kuhakikisha kwamba juhudi za kuendeleza mageuzi ya malezi na upatikanaji wa elimu zinachangiana. Mageuzi ya malezi yanapaswa kuzingatia vichocheo na masuala ya kawaida na wakati huo huo yafuate vigezo mahususi vya kimuktadha. Kwa hivyo, juhudi zote zibuniwe mahsusi kuingiliana na muktadha wa kila nchi binafsi. Mbali na hilo, mapendekezo mbalimbali yafuatayo yanafaa.

Kutelekeza mageuzi ya malezi:

Mageuzi ya malezi yafanywe kikamilifu, kwa kutambua kwamba ukosefu wa fursa ya kupata elimu ni kichocheo kikuu cha watoto kupelekwa katika taasisi za malezi na kuhakikisha uwepo wa elimu mbadala. Hii ina maana kwamba upangaji na utekelezaji wa mageuzi ya malezi unapaswa kuhusisha wawakilishi kutoka katika makundi yote ya wadau, zikiwemo: idara za elimu za kitaifa na za mitaa, huduma za kijamii, afya, sekta ya mahakama; Mashirika Yasiyo ya Serikali (NGO) na asasi za kiraia; na wahusika wengineo.

Usaidizi kwa familia upewe umuhimu, ukiwemo ubunaji wa mikakati faafu ya kukabiliana na umaskini katika familia na ustawi wa kiuchumi wa familia.

- Hakikisha kuwa malezi katika familia na jamii yanapewa kipaumbele katika sera zote zinazohusu malezi na kulinda watoto.
- Hakikisha kuwa malezi mbadala katika familia na jamii yanapatikana kwa watoto wanaoyahitaji.
- Kutunza na kuhamisha rasilimali kutoka taasisi na kuelekeza huduma mbadala za kijamii na kifamilia katika harakati ya mageuzi ya malezi.

Shirikisha watoto na vijana kama wadau wakuu katika harakati ya mageuzi ya malezi. Harakati hii inajumuisha muundo, utekelezaji, ufuatiliaji na tathmini yake. Hii ina maana ya kuanzisha harakati na mbinu faafu na zenye ufanisi zinazowafaa watoto ambazo zinawawezesha kuchangia katika jamii. Mchakato huu unapaswa kuzingatia usawa, unaokusudiwa kuepusha ubaguzi, na ujumuishe watu wote walioathiriwa, wakiwemo watoto kutoka katika jamii za kiasili, makabila madogo yaliyopuuzwa, watoto walemavu, wanaorandaranda mitaani, na makundi mengine ya walio wachache.

Hakikisha sheria, sera na kanuni zinazohitajika zimebuniwa ili kuwezesha mageuzi ya malezi, hasa ustawi na uboreshaji wa malezi na huduma zinazotolewa katika familia na jamii. Vigezo na miongozo ya kitaifa inafaa kubuniwa sambamba na sheria hizi ili kusaidia katika utekelezaji, uendelevu na ubora wa huduma.

Tathmini rasilimali za kifedha, nguvu-kazi (wafanyakazi) na nyenzo zilizofungiwa katika mfumo wa huduma za malazi/makazi. Hakikisha rasilimali hizi zimetunzwa na kuhamishwa hadi katika huduma mbadala ya malezi ya jamii na familia kama sehemu ya mageuzi ya malezi.

Kupanga na kutekeleza mkakati lengwa wa mawasiliano ili kushughulikia kanuni, mitazamo na desturi katika jamii, kwa wahudumu na wataalamu, ambazo husababisha maamuzi ya kuwapeleka watoto katika taasisi za malezi, na wakati mwingine ubaguzi dhidi ya makundi ya wachache.

Kuimarisha mifumo ya elimu, ikiwemo elimu-jumuishi endelevu:

Kujenga na kudumisha uhusiano thabiti wa kikazi kati ya idara zinazohusika na elimu, zikiwemo huduma za kulinda jamii.

Hakikisha elimu bora isiyokuwa ya malazi shuleni inatolewa katika jamii na inapatikana kwa watoto wote.

Kuupa umuhimu ubunaji wa mifumo ya elimu-jumuishi isiyo ya kuishi shuleni katika ngazi zote. Kuhakikisha kwamba walimu na wafanyakazi katika shule za kawaida wanapokea mafunzo na rasilimali wanazozihitaji kwa watoto walemavu ili kujumuishwa kikamilifu.

Kubuni miongozo ya kisera na kiutendaji inayotambua ulingano kati ya elimu na taasisi za malezi katika uundaji wa mifumo ya elimu-jumuishi, inayojumuisha kuangazia sababu za watoto kupelekwa katika taasisi za malezi kama vikwazo vya elimu-jumuishi.

KWA ASASI ZA KIRAIA

Sekta za mageuzi ya elimu na malezi zinafaa kushirikiana ili kuzua ushahidi ulio na msingi kuhusu muingiliano wa elimu na malezi ya kitaasisi, ili kuchora taswira kamilifu zaidi ya kinachoendelea na kinachofanya kazi ipasavyo. Wataalamu wanapaswa kushirikiana katika jukumu hili popote pale inapowezekana.

Wadau wa asasi za kiraia katika mageuzi ya malezi wanafaa:

- Kujenga na kudumisha uhusiano thabiti wa kikazi na wenzao katika sekta ya elimu. Kuhakikisha kuwa wadau wanaelewa uhusiano kati ya mageuzi ya malezi na upatikanaji wa elimu, na kufanya kazi pamoja ili kuboresha upatikanaji wa elimu inayotolewa katika jamii, isiyo ya kuishi shuleni.
- Kuhakikisha kwamba upatikanaji wa elimu ni kipengele muhimu zaidi wanapojadiliana na serikali kuhusu mageuzi ya malezi.

Wahusika wa asasi za kiraia katika sekta ya elimu wanafaa:

- Kujenga na kudumisha uhusiano thabiti wa kikazi na wenzao katika sekta ya mageuzi ya malezi. Kuhakikisha kwamba haki ya watoto kukulia katika familia haichukuliwi kama isiyo ya lazima inapolinganishwa na haki ya kupata elimu bora na jumuishi.
- Kuhakikisha kwamba elimu bora na jumuishi iko karibu na familia ya mtoto, ni kipengele muhimu zaidi wanaposhauriana na serikali kuhusu mageuzi ya malezi na kuzidisha upatikanaji wa elimu kwa wote.

Mashirika ya kiraia ya kikanda na kimataifa katika sekta ya elimu na mageuzi ya malezi, pamoja na sekta nyingine husika, yanapaswa kuhakikisha yanakuza ufahamu wa uhusiano kati ya elimu na malezi ya kitaasisi miongoni mwa wahusika wote. Ushirikiano wa kuvumisha uelewa jumuishi wa masuala haya unapaswa kupewa umuhimu.

Kujenga ushahidi thabiti kuhusu uhusiano kati ya elimu na malezi ya kitaasisi, wakishirikiana na wataalamu popote inapowezekana.

KWA WAFADHILI NA WAHISANI BINAFSI

Kutekeleza sera/miongozo inayopinga malezi ya kitaasisi kwa watoto na kusisitiza juhudi za mageuzi ya malezi.

Kuhakikisha kuwa fedha na usaidizi unatolewa na kutumiwa kufaulisha maono na mkakati wa muda mrefu wa mageuzi endelevu ya malezi, na suluhu za kuwalinda watoto zinaegemezwa kwenye utendakazi bora.

Kuhakikisha kuwa ufadhili wa miradi na suluhu za kielimu hazichangii katika kuendeleza malezi ya kitaasisi ya watoto. Yaani wahakikishe kuwa elimu-jumuishi inapewa umuhimu, na kuwezesha ushirikiano mzuri kati ya sekta ya elimu na ya mageuzi ya malezi kama sehemu ya mipango yao. Tafadhali rejelea www.childrennotorphans.org kwa maelezo zaidi kuhusu harakati hii.

01. Nurturing Care (n.d.). What is Nurturing Care? [webpage]. https://nurturing-care.org/what-is-nurturing-care/ [accessed 3 Feb 2023].

02. Berens, A.E. & Nelson, C.A. (2015). The science of early adversity: is there a role for large institutions in the care of vulnerable children? The Lancet. 386(9991): 388-98.

03. Dozier, M., et al. (2014). Consensus statement on group care for children and young people: A statement of policy of the American Orthopsychiatric Association. The American Journal of Orthopsychiatry. 84(3): 219-225.

04. Mulheir, G. (2012). Deinstitutionalisation – A Human Rights Priority for Children with Disabilities. The Equal Rights Review. 9: 117-137..

05. Desmond, C., Watt, K., Saha, A., et al. (2020). Prevalence and number of children living in institutional care: global, regional, and country estimates. The Lancet Child & Adolescent Health. 4(5): 370-377.

06. Berens, A.E. & Nelson, C.A. op. cit.

07. UN Commission on Human Rights. (1990). Convention on the Rights of the Child. E/CN.4/RES/1990/74. Articles 9, 7 and 18.

08. UN General Assembly. (2006). Convention on the Rights of Persons with Disabilities. A/RES/61/106. Articles 7.1, 23.4 and 23.5.

09. UN General Assembly. (2010). Guidelines for the Alternative Care of Children: resolution adopted by the General Assembly. A/RES/64/142. Paragraphs 9 and 15, and articles 32, 33, 34 and 38.

10. UN General Assembly (2019). Resolution adopted by the General Assembly on 18 December 2019 on the Rights of the Child, A/RES/74/133.

11. UNICEF, 'The Right to Education is one of the most important principles in becoming a Rights Respecting School', https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/the-rrsa/the-right-to-education/ [accessed 3 Feb 2023].

12. UN Commission on Human Rights, op. cit., Article 29.

13. UN General Assembly. (1966). International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. Treaty Series, 999, 171. https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights. Article 13.

14. UN General Assembly. (1948). Universal Declaration of Human Rights. 217 A (III). https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights. Article 26.

15. United Nations A/RES/70/1 (Distr.: General 21 October 2015). Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 [without reference to a Main Committee (A/70/L.1)] 70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

16. Family For Every Child. (2016). Schools that care: A review of linkages between children's education and care.

17. An institution is any type of residential facility characterised by an institutional culture, which can include: isolation and segregation from community life and services; depersonalisation (a lack of personal possessions and signs and symbols of individuality and humanity); rigidity of routine irrespective of personal will and preferences (repetitive, fixed timetables for waking, eating and activity, regardless of individual preferences or needs); block treatment (processing people in groups without privacy or individuality); differences in status between staff and residents. See: European Commission. (2009). Report of the Ad Hoc Expert Group on the Transition from Institutional to Community-based Care. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=614&furtherNews=yes [accessed 3 Jun 2021].

18. Family For Every Child, op. cit.

19. Desmond, C., Watt, K., Saha, A. et al. (2020). Prevalence and number of children living in institutional care: global, regional, and country estimates. The Lancet Child & Adolescent Health. 4(5): 370-377.

20. Shevarian, J. (2011). Boarding school syndrome: broken attachments a hidden trauma. British Journal of Psychotherapy. 27(2): 138-155.

21. Ibid.

22. Smith, A. on behalf of the Secretariat of the United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues (2009). Indigenous People and Boarding Schools: A Comparative Study. https://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/E_C_19_2009_crp1.pdf [Accessed 29 Nov 2022].

23. Ibid.

Smith, A. on behalf of the Secretariat of the United Nations Permanent Forum on Indigenous Issues (2009). Indigenous People and Boarding Schools: A Comparative Study. https://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/E_C_19_2009_crp1.pdf [Accessed 29 Nov 2022].

24. RELAF and UNICEF (2013) Discriminación en las instituciones de protección de niñas, niños y adolescentes. [Discrimination in institutions for the protection of children and adolescents]. https://www.observatoriodelainfancia.es/ficherosoia/documentos/4053_d_ Discriminacion_en_las_instituciones_de_cuidado_en_LAC.pdf [Accessed 20 Jun 2019].

25. Truth and Reconciliation Commission of Canada (2015). Canada's Residential Schools: The Legacy: The Final Report of the Truth and Reconciliation Commission of Canada, Volume 5. https://www.jstor.org/stable/j.ctt19rmbqj [Accessed 29 Nov 2022].

26. Nathan, S. (2022). Genocide in Australia. https://australian.museum/learn/first-nations/genocide-in-australia/ [accessed 3 Feb 2023].

27. Lumos's programmatic research focused on countries in the initial stages of reforming their care systems, meaning that there were insufficient community-based inclusive and accessible targeted services to support socio-economically vulnerable families.

28. De Silva & Punchihewa, (2011). Push and pull factors of institutionalization of children. https://bettercarenetwork.org/library/the-continuum-of-care/residential-care/push-and-pull-factors-of-institutionalization-of-children-a-study-based-in-the-eastern-province-of

29. Bennett, T., Ramsaroop, S., & Petersen, N. (2021). A confluence of liminality in a rural learner transitioning to boarding school in South Africa. Issues in Educational Research, 31(2), 404-420.; Wang, A., Medina, A., Luo, R., et al. (2016). To board or not to board: Evidence from nutrition, health and education outcomes of students in rural China. China & World Economy. 24(3): 52-66; Wang, S., & Mao, Y. (2018). The effect of boarding on campus on left-behind children's sense of school belonging and academic achievement: Chinese evidence from propensity score matching analysis. Asia Pacific Journal of Education. 38(3): 378-393; Zhang, D. (2019). Constructing social networks and mobilizing social capital: Case studies of two Tibetan students in a Beijing inland boarding school. International Journal of Comparative Education and Development; Tan, M., & Bodovski, K. (2020). Compensating for Family Disadvantage: An Analysis of the Effects of Boarding School on Chinese Students' Academic Achievement. Forum for International Research in Education. 6(3): 36-57.

30. Alexander-Snow, M. (2011). The Piney Woods School: An exploration of the historically Black boarding school experience in shaping student achievement, cultural esteem, and collegiate integration. Urban Education. 46(3): 322-341; Mander, D. J. (2015). Enabling voice: Aboriginal parents, experiences and perceptions of sending a child to boarding school in Western Australia. The Australian Journal of Indigenous Education. 44(2): 173-183.; Mander, D. J., Cohen, L., & Pooley, J. A. (2015). 'If I wanted to have more opportunities and go to a better school, I just had to get used to it': Aboriginal students' perceptions of going to boarding school in Western Australia. The Australian Journal of Indigenous Education. 44(1): 26-36; Behaghel, L., De Chaisemartin, C., & Gurgand, M. (2017). Ready for boarding? The effects of a boarding school for disadvantaged students. American Economic Journal: Applied Economics. 9(1): 140-6; Shi, Y. (2020). Who benefits from selective education? Evidence from elite boarding school admissions. Economics of Education Review. 74, 101907.

31. European Roma Rights Centre (2021). Blighted Lives: Romani Children in State Care. http://www.errc.org/reports--submissions/blighted-lives-romani-children-in-state-care [Accessed 28 Oct 2022].

For example, in one country where the Roma community comprised 5% of the population overall, Roma children comprised between 34% and 78% of the institutions' populations.

32. For example, in one country where the Roma community comprised 5% of the population overall, Roma children comprised between 34% and 78% of the institutions' populations.

33. Griffith, A. K., Trout, A. L., Epstein, M. H., et al. (2010). Predicting the Academic Functioning of Youth Involved in Residential Care. Journal of At-Risk Issues. 15(2): 27-34; Severinsson, S. (2016). Documentation for students in residential care: network of relations of human and non-human actants. International Journal of Inclusive Education. 20(9): 921-933; Huefner, J. C., Ringle, J. L., Thompson, et al. (2018). Economic evaluation of residential length of stay and long-term outcomes. Residential Treatment for Children & Youth. 35(3): 192-208; Rimehaug, T., Undheim, A. M., & Ingul, J. M. (2018). Learning Problems among Adolescents in Residential Youth Care. Residential Treatment for Children & Youth. 35(1): 24-46; Marion, É., & Mann-Feder, V. (2020). Supporting the educational attainment of youth in residential care: From issues to controversies. Children and Youth Services Review. 113.

34. Manninen, M., Pankakoski, M., Gissler, M., et al. (2015). Adolescents in a residential school for behavior disorders have an elevated mortality risk in young adulthood. Child and adolescent psychiatry and mental health. 9(1): 1-7; Mastronardi, P., Ainsworth, F., & Huefner, J. C. (2020). Demonstrating the effectiveness of a residential education programme for disengaged young people: a preliminary report. Children Australia. 45(4): 312-316; Mooney, H., & Leighton, P. (2019). Troubled affluent youth's experiences in a therapeutic boarding school: The elite arm of the youth control complex and its implications for youth justice. Critical Criminology. 27(4): 611-626; Weng, X., Chui, W. H., & Kim, T. Y. (2018). Residential education as an alternative for promoting psychosocial and behavioral outcomes among high-risk young Macanese males. Children and Youth Services Review. 88: 514-520.

35. Celeste, Y. S. C. (2011). Perspectives of looked-after children on school experience — a study conducted among primary school children in a children's home in Singapore. Children and Society. 25(2): 139-150; Garcia-Molsosa et al, 2021 -which one?

36. Meli, B. M. (2015). Provision of Vocational Skills Education to Orphans: Lessons from Orphanage Centres in Dar es Salaam City, Tanzania. Journal of Education and Practice. 6(15): 65-75; Roche, S. (2019). A scoping review of children's experiences of residential care settings in the global South. Children and youth services review. 105, 104448.

37. 'Which undermines the family's capacity to look after the child.'

38. Mander, op. cit.; Mander et al. op. cit.; Nelson, J. D., et al. (2018). Boarding School for First-Grade Black Boys: Stereotypes, a Single-Sex Program, and the School-to-Prison Pipeline. Boyhood Studies. 11(2): 34-52.

39. Hope and Homes for Children. (2013). The Illusion of Protection. https://www.hopeandhomes.org/publications/ukraine-orphanage-system-report-illusion-of-protection/.

Ramírez Velázquez, J. (2017). El Internado de Villa de las Niñas como comunidad emocional. Disciplina y control de los cuerpos en el encierro. Revista de estudios sociales. (62): 29-41.; Sanyal, U., & Farah, S. (2019). Discipline and Nurture: Living in a girls' madrasa, living in community. Modern Asian Studies. 53(2): 411-450.

40. Ramírez Velázquez, J. (2017). El Internado de Villa de las Niñas como comunidad emocional. Disciplina y control de los cuerpos en el encierro. Revista de estudios sociales. (62): 29-41.; Sanyal, U., & Farah, S. (2019). Discipline and Nurture: Living in a girls' madrasa, living in community. Modern Asian Studies. 53(2): 411-450.

41. Morantz, G., & Heymann, J. (2010). Life in institutional care: the voices of children in a residential facility in Botswana. AIDS Care. 22(1): 10-16; Moyo, S., Susa, R., & Gudyanga, E. (2015). Impact of institutionalisation of orphaned children on their wellbeing. IOSR Journal of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS). 20(6): 63-69; Okon, G. J., Ushie, E. M., & Otu, J. E. (2020). Socioeconomic well-being of orphans and vulnerable children in orphanages within Cross River State, Nigeria. African Journal of Career Development. 2(1): 1-7; De Silva & Punchihewa, op.cit.; Carpenter, K. (2014). Using orphanage spaces to combat envy and stigma. Children Youth and Environments. 24(1): 124-137; Carpenter, K. (2015). Continuity, complexity and reciprocity in a Cambodian orphanage. Children & Society. 29(2): 85-94; Miller, A., & Beazley, H. (2022). 'We have to make the tourists happy'; orphanage tourism in Siem Reap, Cambodia through the children's own voices. Children's Geographies. 20(1): 51-63; Johnson, C. M. (2015). Gender, empowerment, and cultural preservation at Topu Honis shelter home, Timor-Leste. Gender, Place & Culture. 22(10): 1408-1425; Ruiz-Casares, M. & Phommavong, S. (2016). Determinants and Consequences of Children Living Outside of Parental Care in Lao People's Democratic Republic: Views and Experiences of Adults and Young People in Family and Residential Care. Global Social Welfare. 3(2): 125–135; Bennett et al, op. cit.; Finnan, C. (2020). Can a Total Institution Be a 'Castle of Hope?': The Case of an Indian Residential School for 27,000 Indigenous Students. Australian and International Journal of Rural Education. 30(2): 29–43; Su, X., Harrison, N., & Moloney, R. (2018). Becoming familiar strangers: an exploration of inland boarding school education on cultural wellbeing of minority students from Xinjiang province. Australian and International Journal of Rural Education. 28(2): 3-1; Zhang, op. cit.

42. Jones, L. P. (2012). Predictors of success in a residential education placement for foster youths. Children & Schools. 34(2): 103-113; Huefner et al, op. cit.; Alexander-Snow, op. cit.; Carpenter, op. cit.; Johnson, op. cit.; Roche, op. cit.; Bennett et al, op. cit.; Foliano, F., Green, F., & Sartarelli, M. (2019). Away from home, better at school. The case of a British boarding school. Economics of Education Review. 73, 101911; Liu, M., & Villa, K. M. (2020). Solution or isolation: Is boarding school a good solution for left-behind children in rural China? China Economic Review. 61, 101456; Macdonald, M. A., Gringart, E., Ngarritjan Kessaris, T., et al. (2018). A 'better'education: An examination of the utility of boarding school for Indigenous secondary students in Western Australia. Australian Journal of Education. 62(2): 192-216; Shi, op. cit.; Yao, E. S., Deane, K. L., & Bullen, P. (2015). Trends and transitions from secondary school: insights from a boarding school for disadvantaged New Zealand youth. Journal of Youth Studies. 18(10): 1347-1365; Gutman, L. M., Vorhaus, J., Burrows, R., et al. (2018). A longitudinal study of children's outcomes in a residential special school. Journal of Social Work Practice. 32(4): 409-421; Mastronardi et al, op. cit.; Weng et al, op. cit.

43. Griffith et al., op. cit.; van IJzendoorn, M.H., Bakermans-Kranenburg, M.J., Duschinsky, R. et al. (2020). Institutionalisation and deinstitutionalisation of children 1: a systematic and integrative review of evidence regarding effects on development. The Lancet Psychiatry. 7: 703-20; Bode, A., & Goldman, J. D. (2012). The impact of child sexual abuse on the education of boys in residential care between 1950 and 1975. Pastoral Care in Education. 30(4): 331-344; Goldman, J. D., & Bode, A. (2012). Female survivors' perceptions of lifelong impact on their education of child abuse suffered in orphanages. International Journal of Lifelong Education. 31(2): 203-221.; Severinsson, op. cit.; MacDonald et al, op. cit.; Manso, J. M. M., García-Baamonde, M. E., Alonso, M. B., et al. (2011). An analysis of how children adapt to residential care. Children and Youth Services Review. 33(10): 1981-1988; Kang, H., Chung, I. J., Chun, J., et al. (2014). The outcomes of foster care in South Korea ten years after its foundation: A comparison with institutional care. Children and Youth Services Review. 39: 135-143; Ozawa, E. & Yutaro, H. (2019). High school dropout rates of Japanese youth in residential care: an examination of major risk factors. Behavioral Sciences. 10(1): 19; Muzi, S., & Pace, C. S. (2022). Multiple facets of attachment in residential-care, late adopted, and community adolescents: an interview-based comparative study. Attachment & Human Development. 24(2): 169-188; Morantz & Heymann, op. cit.; MacDonald et al, op. cit.; Wang et al, 2016 op. cit.; Wang et al, 2018 op. cit; Mander et al, op. cit.; Bennett et al, op. cit.

44. Alexander-Snow, op. cit.; Carpenter, op. cit.; Jones, op. cit.; Johnson, op. cit.; Roche, op. cit.; Bennett et al, op. cit.; Foliano et al., op. cit.; Liu & Villa, op. cit.; MacDonald et al, op. cit.; Shi, op. cit.; Yao et al. op. cit.

45. Manso, J. M. M., García-Baamonde, M. E., Alonso, M. B., et al. (2011). An analysis of how children adapt to residential care. Children and Youth Services Review. 33(10): 1981-1988; Kang et al., op. cit.; Ozawa & Yutaro, op. cit.; Muzi & Pace, op. cit..

46. Mander et al, op. cit.; Bennett et al, op. cit

47. Mander et al, op. cit.

48. Wanat, S., Whisnant, J., Reicherter, D., et al. (2010). Coping with the challenges of living in an Indonesian residential institution. Health policy. 96(1): 45-50; Yeo, op. cit.; Sayman, D. M. (2013). Quinceañeras and quadratics: Experiences of Latinas in state-supported residential schools of science and math. Journal of Latinos and Education. 12(3): 215-230; Zhang, op. cit.

49. Severinsson, op. cit.; MacDonald et al, op. cit.

50. Gutman et al, op. cit. ; Khodnapur, J. P., Dhanakshirur, G. B., & Aithala, M. (2012). Role of exercise and nutrition on cardiopulmonary fitness and pulmonary functions on residential and non-residential school children; Liu & Villa, op. cit; Mastronardi et al, op. cit.

51. Kheir, A. E., Dirar, T. O., Elhassan, H. O., et al. (2012). Xerophthalmia in a traditional Quran boarding school in Sudan. Middle East African Journal of Ophthalmology. 19(2): 190; Olugbemi, T. B., Uthman, M. M. B., Ahmed, A., et al. (2019). Nutritional status of day and boarding students attending school for special needs in North-central Nigeria. Research Journal of Health Sciences. 7(1): 19-27; Wang et al, 2016 op. cit.; Hope and Homes, op. cit.; Mutluer, T., Fatih, P., Tayakısı, E., et al. (2021). Psychopathology and Dissociation among Boarding School Students in Eastern Turkey. Journal of Child & Adolescent Trauma. 14(2) : 201-207; Simpson, F., Haughton, M., & Van Gordon, W. (2021). An Identity Process Theory Account of the Impact of Boarding School on Sense of Self and Mental Health: an Interpretative Phenomenological Analysis. International Journal of Mental Health and Addiction. 1-18. ; Mander et al, op. cit.; Bennett et al, op. cit.; Xing, J., Leng, L., & Ho, R. T. (2021). Boarding school attendance and mental health among Chinese adolescents: The potential role of alienation from parents. Children and Youth Services Review. 127, 106074.

52. Mander et al, op. cit.; Bennett et al, op. cit.; Xing et al. op. cit.

53. The review focused on residential education settings as safety issues for children in residential care settings are well known and have been extensively reported elsewhere.

54. Pfeiffer, J. P., & Pinquart, M. (2014). Bullying in German boarding schools: A pilot study. School Psychology International. 35(6): 580-591; Gomba, C., & Zindonda, P. (2021). Bullying at a Zimbabwean Boarding School: Views of Bullies, Victims, and Bystanders. Anatolian Journal of Education. 6(2): 37-50.;

55. Hope and Homes, op. cit.

56. De Silva & Punchihewa, op. cit.; Ismayilova, L., Ssewamala, F., & Huseynli, A. (2014). Reforming child institutional care in the Post-Soviet bloc: The potential role of family-based empowerment strategies. Children and Youth Services Review. 47: 136-148; Better Care Network and UNICEF. (2015). Making Decisions for the Better Care of Children: The Role of Gatekeeping in Strengthening Family-Based Care and Reforming Alternative Care Systems.

57. Norfolk Boarding School Partnership, 2018 58. Canquil Silva, L., Alarcón Espinoza, M., & Zambrano Constanzo, A. (2019). Incorporación del enfoque psicoeducativo a la gestión educativa en programas de acogimiento residencial haciendo uso de la Metodología Investigación Acción. Educación. 28(54): 27-44.

59. Lester, L., & Mander, D. (2020). A longitudinal mental health and wellbeing survey of students transitioning to a boys' only boarding school. Australian and International Journal of Rural Education. 30(2): 67-83.

60. Garcia-Molsosa et al, 2021 -which one?

61. In Colombia, the term 'school residences' is used to describe these specific settings which are the residential part of a school, where students access accommodation and meals while attending the connected school.

62. The European Union was selected as a case study in this Review due to its position as a supranational policy maker in education and children's affairs, and because of the wide range of contexts covered by its Member States.

63. Goldman et al, op.cit.

64. Ibid.

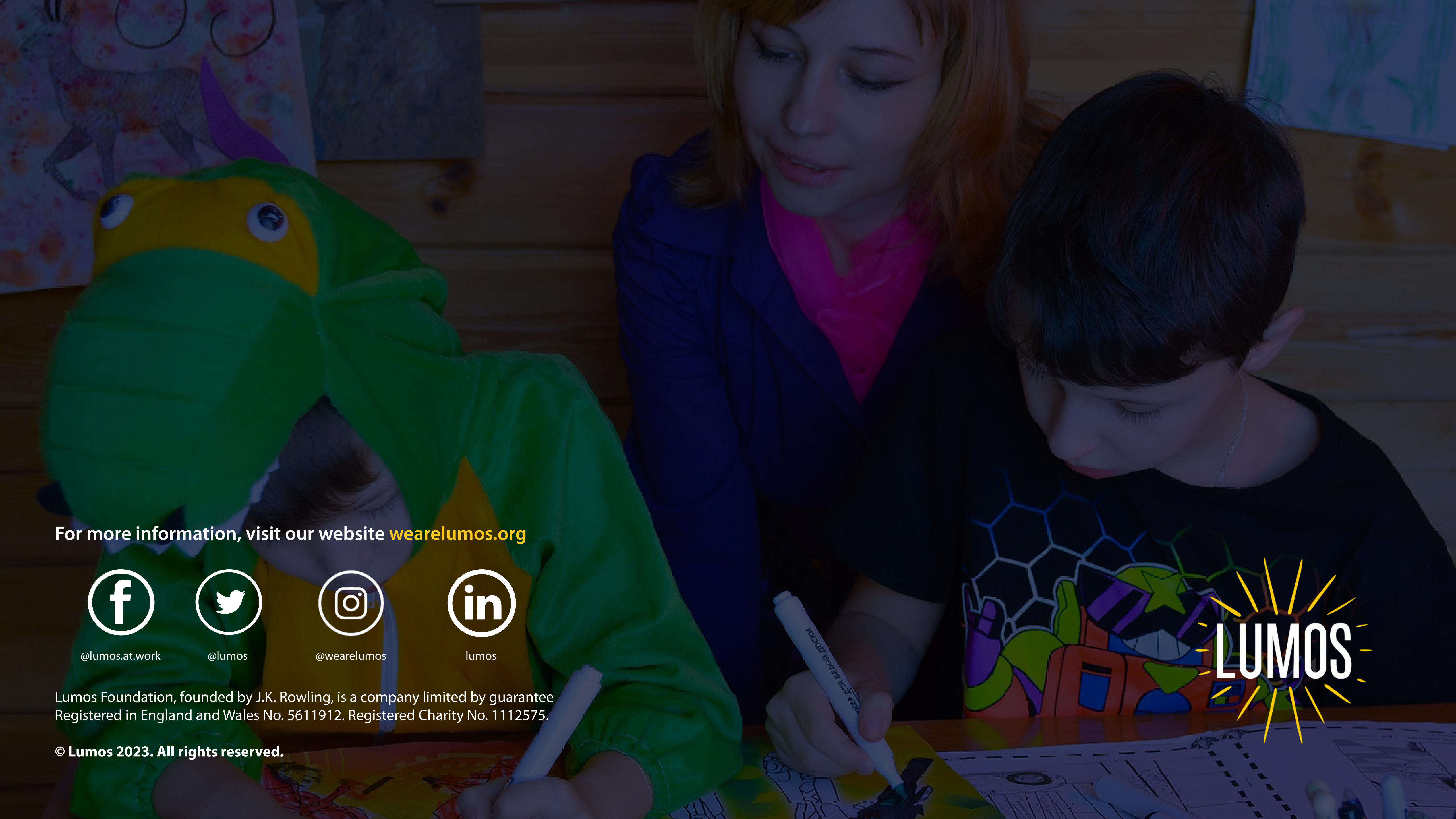

For more information, visit our website wearelumos.org

@lumos.at.work

@lumos

@wearelumos

lumos

Lumos Foundation, founded by J.K. Rowling, is a company limited by guarantee
Registered in England and Wales No. 5611912. Registered Charity No. 1112575.

© Lumos 2023. All rights reserved.

LUMOS